

Hlavní čtení: L 2,1-20

Milí bratři, milé sestry,

bavilo by vás být andělem? Při představě, že andělé v nebi neustále zpívají chvalo zpěvy, případně je nacvičují, aby mohli slavnostně ve vícehlasu spustit tuhle vánoční melodii: „*Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj...*“ No, taková představa o andělech mi přijde až trochu nudná. Je to také představa spíš lidově pohádková. Je to spíš parodie na to, co se v Bibli myslí slovem „anděl“. Anděl je hlavně posel, posel Boží. Ten, který poslušně sděluje Boží vůli lidem.

Ale přesto v Bibli na různých místech nacházíme zmínky o andělech, kteří zpívají o Boží slávě.

A ta Boží sláva nám také někdy nejde do uší. Tolikrát jsme v Bibli povzbuzováni, abychom Boha chválili, děkovali, velebili ho. *Chvalte Hospodina, všechny národy, všichni lidé, chvalte ho zpěvem.* (Ž 117,1) Až z toho člověk někdy může mít pocit, že Bohu nejde o nic jiného než poslouchat naše lichotky, nechat se chválit, nechat se oslavovat. Opravdu je Bůh takový? Je samolibým příznivcem těch nebeských a pozemských chvalo zpěvů? Má v tomhle Bůh zalíbení?

Pokud si to myslíme, tak jsme tu dnešní andělskou velepíseň nedoposlouchali do konce. Ještě jednou: jakže zní? ***Sláva na výsostech Bohu, a na zemi pokoj mezi lidmi, Bůh v nich má zalíbení.*** V čem má tedy Bůh nakonec zalíbení? Z chvalo zpěvu vyplývá, že to není jeho sláva. Jsou to lidé. V lidech má Bůh zalíbení.

Zkusme si to klidně vzít osobně, přivlastněme si tato nebeská slova: to, co Bohu dělá největší radost, to jsme my, to jsi ty, to jsem já. Ne nějaké strojené chvalo zpěvy, ale my, jací jsme. V nás má Bůh zalíbení. I při vši obyčejnosti, ano, i navzdory hříchu. A platí to o celém světě. Andělé nezpívají, že má Bůh zalíbení jen v dobrých lidech, v těch, kteří ho na slovo poslouchají. Prostě: Bůh má zalíbení v lidech.

Nepřijde vám to zvláštní? Tady záleží na tom, jak vnímáte svět a lidi obecně. Jsou spíš lidé dobří, nebo zlí? Když ale člověk vidí, kolik nenávisti, kolik válek mezi národy i mezi jednotlivci se ve světě vede, v jakých bludných kruzích se lidé vlastní vinou točí – má Bůh přesto v lidech zalíbení?

Samozřejmě to nejsou ty války a rozbroje, není to hřích, co by se Bohu na lidech líbilo. Výstižně to říká věta: Bůh nenávidí hřích, ale miluje hříšníka. Bůh miluje člověka, a proto člověka zachovává, pomáhá mu, vychovává jej, přeje mu dobré. Bůh má v lidech zalíbení do té míry, že na nás nehledí jen shora.

On přišel mezi nás, v Ježíši Kristu se stal jedním z nás. Stal se zranitelným, křehkým novorozencem, aby žil lidský život, aby šel lidskou cestu. Leží v jeslích.

V tenhle okamžik, v okamžik Kristova narození, andělé spouštějí svůj chvalo zpěv: ***Sláva na výsostech Bohu...*** A já si tak říkám: na jakých výsostech? Vždyť Bůh leží tady dole v betlémských jeslích. A jaká sláva? Vždyť leží v obyčejném chlévě, poblíž dobytka!

Přesně tohle je ta pravá Boží sláva. Ne tak, jak ji chápeme my, lidé: Že slavný je ten, kdo má moc, úspěch, peníze - a lidé ho znají, zdraví, usmívají se na něj a potají mu závidí. Takoví slavní lidé se pak často a rádi vznášejí na obláčku své slávy a nestarají se o to, co se děje pod nimi - mezi obyčejnými, bezejmennými smrtelníky. Jen poslouchají chvalo zpěvy, které se k nim nesou odspodu. Touha po něčem takovém se mezi lidmi vyskytuje v hojné míře. Být jako bůh - bez starostí, kdesi ve výšinách blaženosti.

A přitom sám Bůh zjevně touží po pravém opaku. Jeho sláva jde přesně proti lidským přáním a představám o slávě. On chce být mezi obyčejnými lidmi. Chce s nimi sdílet ty starosti,

kteřé mají, nést je s nimi. Chce být s každým z nás. Přichází na svět jako obyčejný člověk. Nechce být ušetřen ani toho nejubožejšího, co člověka může na zemi potkat.

Narodí se ve chlévě Marii, která je svému okolí přinejmenším podezřelá poté, co její těhotenství předběhlo svatební obřad. Přichází do rodiny k tesařovi Josefovi, který musel ustát pěknou ostudu, když Marii nečekaně narostlo bříško. A první, kdo se na novorozeně přichází podívat (nepočítáme-li krávu nebo osla), jsou obyčejní pastýři, kteří tam někde na louce hlídali dobytek. Sem Bůh přichází. Tady se uskutečňuje jeho sláva. Nepřichází mezi bohaté, namyšlené, vznášející se nad obyčejnými lidmi. Přichází tam, kde si lidé na nic nehrají, žijí upřímně a pokorně přijímají, co jim Bůh dává do života.

Že anděl zvěstoval vánoční radost právě pastýřům, v tom je také kus symboliky. Možná chtěl k betlémským jeslím přivolat ještě více svědků... Ale pastýři byli jediní, koho zastihl vzhůru. Všichni ostatní spali, jen pastýři bdí. Respektive střídají se v hlídkách u stáda. Pastýři věděli, že je potřeba stádo hlídat, chránit, být mu nablízku - a to i na úkor vlastního spánku a pohodlí.

Povolání pastýře, jak ho vidíme i na příkladu těch betlémských, je snad nejuvýstižnějším symbolem pro poslání člověka na světě vůbec. Při stvoření jsme dostali tenhle svět do péče. Máme se o něj starat. Ne jen brát, ale také dávat. Ne jen využívat, ale také chránit. Dobrý pastýř tohle umí. Také proto celá linie biblických postav od Ábela přes Abrahama, Jákoba, až po Davida byli pastýři. Ne že by se od ovcí nikdy nehnuli, ale byl to jejich životní přístup. Nejen brát, ale také se starat, pečovat.

Takový je Bůh sám. On je Stvořitelem a Ochráncem stvoření a všech lidí. Ježíš o sobě říká: *Já jsem dobrý pastýř*. Neřídí své stádo odněkud zdálky. Je blízko, při ovcích, vlídně a laskavě. Chce být jejich služebníkem. Snad právě proto má Bůh v lidech takové zalíbení – může nám totiž pomáhat, sloužit, může nás milovat právě v naší obyčejnosti. Zvláštní Boží záliba.

Bůh to chce naučit také nás. Chce nás učit, jakou radost to může do života přinést, když jsem tu pro druhého. Přeje si, abychom se také my učili být takovými pastýři a ochránci našim blízkým a vůbec lidem kolem nás. Abychom uměli být služebníky.

O tom andělé koneckonců také zpívají: *...a na zemi pokoj mezi lidmi*. Kdybychom tak dokázali být sobě navzájem služebníky, pastýři! To by byl pokoj! Teď nemyslím nějaké poklonkování nebo poníženost před druhým, ale prostě ochotu posloužit, něco pro něj udělat. S očima otevřenýma pro to, co druhý skutečně potřebuje.

Jenomže ono to občas také znamená obrazně řečeno: nejít spát, držet hlídku, být pozorný, kde je co potřeba. Mít ochotu zabývat se maličkostmi, nelámat hůl nad nedostatky. Mnohdy na úkor vlastních zájmů a pohodlí. To je přesný opak té lidské povýšenosti, která je trvalým pokušením pro naše srdce.

Rádi bychom si totiž žili jako bohové. Ale o vánocích pravý Bůh leží jako nemluvně v plenkách. Jako by nám tím říkal: *Skutečná radost a skutečné naplnění je mezi lidmi - v obyčejnosti, v každodenních starostech i radostech. Vyplatí se být pozorný vůči těmhle maličkostem. A já v tomhle, říká Hospodin, chci být s vámi. Chci to s vámi prožívat, být vám všem nablízku, protože ve vás mám zalíbení*.

Modlitba po kázání:

Pane náš, Ježíši Kriste, slavíme dnes tvé narození. Ty ses narodil kvůli nám a pro nás. A my tě za to chválíme a chceme něco z tvé láskyplné služby vnést také do našich domovů. V tom nám pomáhej. Amen.